

Gemeenteraad van Ridderkerk
p/a de griffie

Uw brief van:	-	Ons kenmerk:	78563
Uw kenmerk:	-	Contact:	C. Kolf
Bijlage(n):	-	Doorkiesnummer:	0180-451286
		E-mailadres:	k.kolf@bar-organisatie.nl
		Datum:	10 OKT 2019

Betreft: Raadsinformatiebrief septembercirculaire gemeentefonds 2019

Geachte raadsleden,

In deze brief gaan we in op de gevolgen van de septembercirculaire 2019 voor onze (meerjaren)-begroting. De financiële gevolgen zijn structureel verwerkt in de 2^e tussenrapportage 2019.

De septembercirculaire 2019 is op Prinsjesdag 17 september jl. uitgebracht waarin het financiële kader richting de gemeenten wordt bijgesteld op basis van de vertaling van de Miljoenennota van het Rijk. De belangrijkste conclusie is dat er sinds maart 2018 weer sprake is van gunstigere meerjarige accessen vanaf 2020. Het jaar 2019 pakt eveneens positief uit. Voor dat jaar wordt het nadeel wegens achterblijvende uitgaven bij het Rijk goed gemaakt door positieve actualisering van de maatstaven.

In de septembercirculaire wordt aangegeven dat de Studiegroep Begrotingsruimte¹ de normerings-systematiek (trap op, trap af) opnieuw zal evalueren. Hierbij wordt vooral gekeken naar de beoogde stabiliteit van het gemeentefonds voor gemeenten die nu ver te zoeken is. Er worden varianten uitgewerkt voor de normering van de fondsen vanaf 2022. In de tussentijd zal het kabinet bezien of het mogelijk en wenselijk is voor de jaren 2020 en 2021 maatregelen te treffen die de schommelingen voor gemeenten gedurende het lopende begrotingsjaar kunnen voorkomen of dempen. Voor onze gemeente is stabiliteit van inkomsten erg belangrijk. Vandaar dat wij bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) hebben aangedrongen op een onderzoek naar een stabiele manier van verdelen waarbij schommelingen tot een minimum kunnen worden beperkt. Dat helpt onze gemeente structureel financieel gezond te houden.

¹ De Studiegroep Begrotingsruimte (SBR) brengt advies uit over de begroting van de Rijksoverheid. Naast de ministeries nemen het Centraal Planbureau en De Nederlandsche Bank deel aan deze studiegroep.

Mutaties septembercirculaire met toelichting

Hieronder volgen de mutaties uit de septembercirculaire met daaronder een puntsgewijze toelichting.

Mutaties gemeentefonds september 2019					
Gemeente:	Ridderkerk				
Basis:	Septembercirculaire 2019				
Vergelijk:	Meicirculaire 2019				
Bedragen x € 1.000					
	2019	2020	2021	2022	2023
A. Begin stand mei 2019	62.639	65.086	65.648	65.612	66.702
B. Mutaties accres en BCF					
1. Onderuitputting Rijk 2019 (incidenteel nadeel)	-517	0	0	0	0
2. Accres-ontwikkeling vanaf 2020 (meerjarig voordelen)	0	475	959	1.042	874
3. BTW-compensatiefonds (BCF) 2019 (voorlopig voordeel)	215	0	0	0	0
Totaal B. Mutaties accres en BCF	-302	475	959	1.042	874
C. Hoeveelheidsverschillen					
4. Hoeveelheidsverschillen (actualisering aantallen maatstaven)	715	719	838	828	794
Totaal C. Hoeveelheidsverschillen	715	719	838	828	794
D. Taakmutaties					
5. Correctie loon- en prijsstijging 2019 Jeugdhulp incl. wettelijke taak i-standaarden	-11	-26	-25	-25	-25
6. Ambulantisering GGZ incl. herverdeling	35	35	46	56	57
7. Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugd en Wmo incl. loon- en prijscorrecties	-1	-73	-2	-2	-2
8. Mobiliteitshulpmiddelen en roerende voorzieningen Wlz	0	-22	-30	-36	-40
9. Bbz-levensvatbaarheidsonderzoeken, kinder- en gastouderopvang en Donorwet	0	35	43	44	44
Totaal D. taakmutaties	23	-51	32	37	34
E. Overige uitkeringen					
10. Digitaal Stelsel Omgevingswet - Landelijke voorziening (herstel onterechte uitname in mei 2019)	43	0	0	0	0
11. Overige kleine mutaties	-8	2	2	2	2
Totaal E. Overigen uitkeringen	35	2	2	2	2
F. Totaal mutatie sept. 2019 t.o.v. mei 2019 B. t/m E.	471	1.145	1.831	1.909	1.704
G. Eindstand september 2019 A. + F.	63.110	66.231	67.479	67.521	68.406

1. Onderuitputting Rijk 2019 (incidenteel nadeel)

Het accres 2019 daalt landelijk met € 218 miljoen. Dat komt door lagere rijksuitgaven op het gebied van infrastructuur en defensie en het doorschuiven van geplande investeringswerken naar volgende jaren. Volgens de systematiek 'Trap op, trap af' krijgen gemeenten door de lagere rijksuitgaven ook een lagere bijdrage in het gemeentefonds. Voor Ridderkerk een incidenteel nadeel van € 517.000 in 2019.

2. Accres-ontwikkeling vanaf 2020 (meerjarig voordelen)

Het accres 2020 ontwikkelt zich positief. Dat komt vooral door het doorschuiven van rijksinvesteringen, het Pensioenakkoord en het woningmarktpakket. Ook zijn in 2020 de loon- en prijsstijgingen weer iets verhoogd (in de meicirculaire waren deze nog verlaagd). Wat betreft de meerjarenraming zijn alle jaren positief. Voor Ridderkerk een voordeel van € 475.000 in 2020 wisselend oplopend naar een voordeel van € 874.000 in 2023.

3. BTW-compensatiefonds (BCF) 2019 (voorlopig voordeel)

Naar inschatting van het ministerie van Financiën declareren gemeenten in 2019 minder dan het plafond. In deze circulaire wordt daarom een voorschot over 2019 gegeven van plus € 80 miljoen (afrekening 2018 was plus € 39 miljoen). Bij de meicirculaire 2020 wordt definitief afgerekend. Voor Ridderkerk op dit moment een voordeel van € 215.000.

4. Hoeveelheidsverschillen (actualisering aantallen maatstaven)

Een groot deel van de mutaties in de algemene uitkering wordt veroorzaakt door geactualiseerde maatstaven die specifiek voor Ridderkerk gelden. De aantallen, die vooral gelegen zijn in het sociaal domein, zijn door het ministerie van BZK merendeels structureel naar boven bijgesteld ten opzichte van de aantallen in de meicirculaire. Hieronder de belangrijkste (structurele) afwijkingen.

Omschrijving maatstaf gemeentefonds	sept	mei	bedrag
Inwoners	46.241	45.789	72.400
Eén-ouder-huishoudens	1.612	1.523	74.500
Jongeren - jonger dan 18 jaar	8.458	8.279	131.100
Re-integratie klassiek)*	1,98	1,65	109.800

)* Iedere gemeente krijgt een startbedrag dat gelijk is aan de gemiddelde re-integratie-uitgaven per inwoner van 15 jaar tot 65 jaar. Daarna wordt aan de hand van subverdeelmaatstaven (omvang totale doelgroep, bijstandontvangers, lager opgeleiden en gebrek aan werk) bepaald of de gemeente positief of negatief hiervan afwijkt en gecompenseerd wordt.

5. Correctie loon- en prijsstijging 2019 Jeugdhulp incl. wettelijke taak i-standaarden

Betreft correctie van onjuiste stijgingen bij de meicirculaire.

6. Ambulantisering GGZ incl. herverdeling

Ambulantisering leidt tot een groter beroep op de zorg en begeleiding in het gemeentelijk domein. Compensatie landelijk € 50 miljoen in 2019 oplopend naar structureel € 95 miljoen vanaf 2022. Hiervan wordt € 12 miljoen in 2019 tot structureel € 22 miljoen verwerkt in de algemene uitkering. De rest, € 38 miljoen in 2019 tot structureel € 73 miljoen, wordt verwerkt in de integratie-uitkering Beschermd wonen. Voor Ridderkerk een totale toename van € 35.000 in 2019 oplopend naar € 57.000 vanaf 2023. Voor de (nieuwe) taakmutatie Ambulantisering GGZ is het programmabudget verhoogd en werkt dit per saldo budgettair neutraal uit in de 2^e tussenrapportage 2019.

7. Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugd en Wmo incl. loon- en prijscorrecties

Jaarlijkse uitname voor uitvoeringskosten Jeugd en Wmo 2015 door Sociale Verzekeringsbank (SVB). Voor Ridderkerk is dit een eenmalig nadeel van € 71.000 in 2020. De overige (structurele) verschillen betreffen geringe loon- en prijscorrecties op de Wmo 2015.

8. Mobiliteitshulpmiddelen en roerende voorzieningen Wlz

Voor zorgcliënten die onder de Wlz vallen worden rolstoel of scootmobiel vanaf 2020 voortaan ook verstrekt vanuit de Wlz en niet meer via de gemeente (Wmo). Daarom wordt nu geld overgeheveld van het gemeente-fonds naar de Wlz. Nadeel (uitname) in 2020 bedraagt voor Ridderkerk € 22.000 oplopend naar structureel nadeel van € 40.000 vanaf 2023. Voor deze (nieuwe) taakmutatie is het programma-budget verlaagd en werkt dit per saldo op dit onderdeel budgettair neutraal uit in de 2e tussenrapportage 2019.

9. Bbz-levensvatbaarheidsonderzoeken, kinder- en gastouderopvang en Donorwet

Levensvatbaarheidsonderzoeken worden niet meer bekostigd via een specifieke uitkering maar via het gemeentefonds omdat het om uitvoeringskosten gaat. Voor toezicht en handhaving kinderopvang en gastouderopvang hebben VNG en het ministerie van SZW afgesproken dat vanaf 2020 structureel € 3 miljoen extra beschikbaar komt. Voor gastouderopvang is eveneens sprake van een intensivering van middelen. In het kader van de invoering van de nieuwe Donorwet krijgen gemeenten een bijdrage van € 3 miljoen tot structureel € 6 miljoen voor de wettelijke verplichting om bij afgifte van paspoort en rijbewijs de aanvrager te informeren over orgaandonatie. Voor Ridderkerk een totale toename voor deze drie taakmutaties van € 35.000 in 2020 oplopend naar structureel € 44.000 vanaf 2022.

10. Beheerovereenkomst DSO-LV

Op 18 december 2018 hebben de VNG, het IPO, de UvW en de minister van BZK de beheerovereenkomst DSO-LV13 ondertekend. De overeenkomst regelt onder andere de inhoud en de uitvoering van de beheertaak, de financiering en de samenwerkingsafspraken voor een optimale werking van het Digitaal stelsel Omgevingswet landelijke voorziening (DSO-LV). Op grond daarvan gaan gemeenten vanaf 1 januari 2020 jaarlijks landelijk € 18 miljoen bijdragen aan de kosten van het basisniveau DSO-LV en het informatiepunt Omgevingswet. Dit is al eerder in de meicirculaire 2019 verwerkt. Door het Rijk is per abuis echter ook een uitname gedaan over 2019. Dit wordt nu hersteld met een positieve correctie voor Ridderkerk van € 43.000 over 2019.

11. Overige kleine mutaties

Betreft sluitpost van enkele zeer kleine cijfermatige mutaties.

Overige informatie

De verdeelmodellen sociaal domein worden momenteel geëvalueerd, net als de verdeling van het 'klassieke' gemeentefonds. Dit leidt tot een integrale nieuwe verdeling per 2021, waarbij eventuele herverdeel-effecten via een ingroei-pad worden opgevangen. Beschermd Wonen zal in tien jaar tijd worden omgezet in een objectief verdeelmodel en algehele doordecentralisatie naar alle gemeenten. In 2021 is nog 100% historisch, in 2022 wordt een deel van de middelen voor het eerst objectief verdeeld. De centrumgemeenten blijven verantwoordelijk voor bestaande cliënten.

Over eventuele doordecentralisatie van de Maatschappelijke Opvang zal op basis van een evaluatie pas in 2026 een beslissing worden genomen. Wij volgen de ontwikkelingen op de voet en informeren u zodra er meer bekend is.

Verwerking financiële gevolgen

De gevolgen uit deze circulaire hebben wij dit jaar voor het eerst al structureel verwerkt in de 2^e tussenrapportage 2019. Daarmee schetsen wij bij de begrotingsbehandeling een zo volledig mogelijk integraal beeld van de financiële positie.

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris

dhr. H.W.J. Klaucke

de burgemeester,

mw. A. Attema

